

Sermilik-vuonon jäävuorten lomaan on vaikea kuvitella asutusta, mutta yksi kylä siellä kuitenkin sijaitsee.

Kajakin kytydissä jäävuorille

Ensin telttä pystyyn ja sitten iltapalaa.

Yhtäkkinen pauke ja jylinä ovat kuin sotatantereelta. Yksi ympärillä olevista jäävuorista on hajonnut, ja lohkarleet ovat pudonneet Grönlannin hyiseen mereen.

Hetken päästä vallitsee hiljaisuus. Kuuluu vain vaimea ääni melan lavasta, kun se rikkoo vedenpinnan kerta toisensa jälkeen.

Erikokoiset siniset ja valkoiset jäävuoret täyttävät Itä-Grönlannissa sijaitsevan Sermilik-vuonon. Myös kristallinkirkkaita jäälohkareita näkyy siellä täällä, kun etenemme kajakeissa työntä vedenpintaa pitkin kohti pohjoisen jäätiköitä.

Jäävuoret hohtavat kilpaa auringon säteitä. Mietin, miten maailmasta löytyy näin hui-kaisevia paikkoja? Miten jäätyneet vesi voi olla niin kaunista? Miten aurinko yhdessä lumen ja jään kanssa voi muodostaa maisemia, jotka ovat kuin taidetta?

Istun kaksikkokajakin etuosassa, ja opas Roope Roine on takanani. Perässämme me-

Voisiko viikon kajakkiretki sopia paremmin muualle kuin kajakin synty-sijoille Grönlantiin – inuiittien maille, jäävuorten keskelle?

Oppaamme Roope Roine luotsaa meitä hyisissä vesissä.

Sermilik-vuono on kuin taidenäyttely luonnossa.

loo kaksi helsinkiläisnaista, jotka ovat vihdoin toteuttaneet haaveensa päästä kajakilla Grönlannin jylhiin maisemiin.

Yritän muistella oikeaa melontatekniikkaa, jota harjoittelin kesällä melontaseurasaa. Kierrän hieman ylävartaloa, lasken melan lavan veteen niin, että käsivarsi on ojentunut melkein suoraksi. Vetovaiheessa otan tukea jaloilla. Rentoudu, nauti, iloitse, sanon itselleni.

Roope laittaa ruoat

Melontaseikkailumme on alkanut Kulusukin kylästä, johon olemme lentäneet Islannin kautta. Olemme Atlantin valtameren rannalla Rovaniemen leveysasteilla.

Tavarat ja ruoat pakataan kymmeneen pikkupusseihin. Ne sullotaan tarkassa järjestyksessä kajakin uumeniin. Pudemme yllemme lämpimän vaatekerroksen ja sen päälle vedenpitävät vaatteet. Päätämme, että tällä reissulla ei kaaduta kajakin kanssa. Etukanen alle työnnetään muutama suklaa- ja myslipatukka, joista saa tarvittaessa nopeasti

energiaa. Onhan edessä monen tunnin melontaosuuksia.

Olen jo kauan kaivannut liikkumaan ja urheilemaan jonnekin, missä on hiljaista ja missä luonto on erilaista verrattuna aiempiin kokemuksiini. Grönlannissa voi kokea rauhaa, ja maisemat ovat avaria.

Mitään muuta ei tarvitse kajakissa tehdä kuin meloa. Ajatukset saavat lentää tai levätä. Oppaamme Roope pitää huolen kaikesta muusta. Hän kertoo, koska lähemme aamulla liikkeelle, milloin ja missä pidämme lounastauon sekä mihin leiriydymme seuraavaksi. Roope jopa valmistaa meille naisille ruoan. Ensimmäisen päivän lounaaksi saamme kermaista perunasellerikeittoa tanskalaisen ruisleivän kera, ja illalla syömme mausteista linssi-vihannespatataa.

Jääkylmää pesuvettä

Peseytymisen hoituu kajakkimatalla hiekkarannoilla leiripaikan vieressä, vaikka kylmässä vedessä ei montaa sekuntia pystykään olemaan. Nukkuminen teltassa on helppoa ▶

Jäävuoren huippu

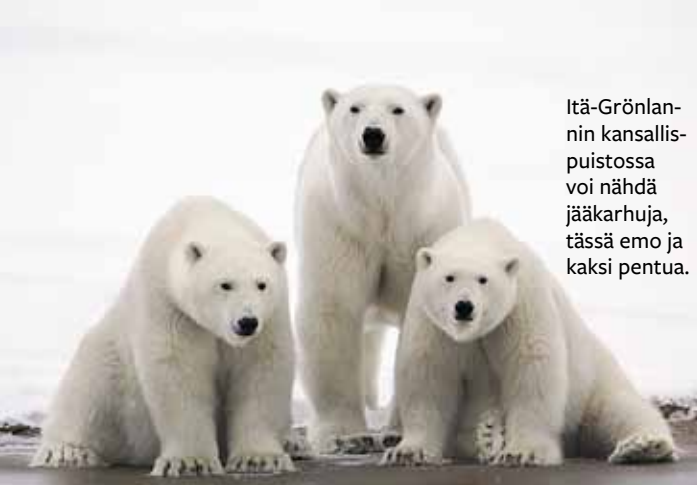
■ Jäävuoren jää saattaa olla 15000 vuotta vanhaa, eli se on muodostunut viimeisimmän jääkauden aikana. Meren pinnan yläpuolella vuoresta näkyy vain noin kymmenesosa. Virallisesti jäävuoreksi lasketaan lohkaa, josta vähintään viisi metriä kelluu näkyvässä. Jäävuoret ovat jatkuvassa liikkeessä, ja niiden halkeaminen voi synnyttää tsunamin kaltaisen hyökyaallon.

Qajaq tehtiin valaanluusta

■ Kajakin edeltäjä, *qajaq*, oli metsästyksen tarkoitettu vene. Nykyistä kajakkimallia pidemmän ja kapeamman qajaqin runko tehtiin ajopuusta tai valaanluusta. Hylkeennahkaisesta aukkopeitteestä tehtiin eläimen rasvan avulla vedenpitävä.

Qajaq sopi hylkeiden, valaiden ja jääkarhujen metsästykseseen. Metsästäjä pysyi hylkeennahan alla kuivana, vaikka olisi kiepahtanut qajaqillaan meressä ympäri.

Qajaqin yleinen käyttö lopetettiin kuutisenkymmentä vuotta sitten.

Itä-Grönlannin kansallispuistossa voi nähdä jääkarhuja, tässä emo ja kaksi pentua.

Jääkarhut tallustelevat Tasilaqin liepeillä, ainakin ihmisten ajatuksissa.

◀ Samat asiat kiinnostavat lapsia kaikkialla, myös Tasilaqissa.

▼ Naali haistoi makupalat leiristämme.

Grönlanti tunnetaan jäädä, mutta kesällä Sermilik-vuonon rannat ovat vehreät.

Kelloa ei tarvita – vuorovesi, tuuli ja näkyvyys määräävät aikataulut.

Maailman suurin saari

- Grönlanti eli grönlannin kielellä *Kalaallit Nunaat* on Tanskalle kuuluva itsehallinto-alue. Se on maailman suurin saari, jonka pinta-alasta noin 85 prosenttia on jäätä.
- Ilmasto on arktinen. Kylmimmän kuukauden keskilämpötila on Etelä-Grönlannissa noin -8 astetta, mutta kesällä lämpötila voi nousta etelässä +20 asteeseen.
- Grönlannissa on myös kuumia lähteitä.
- Alkuperäisasukkaat ovat inuiitteja sekä inuiittien ja tanskalaisten jälkeläisiä. Eskimo, joka tarkoittaa raa'an lihan syöjää, on vanhentunut nimitys.
- Grönlannilla on rannikkoa yhteensä 44 000 kilometriä eli enemmän kuin maapallolla on ympärysmittaa.
- Asukkaita 57 600 ja huskykoiria 30 000.
- Pääkaupunki Nuuk, noin 15 000 asukasta.
- Valuutta Tanskan kruunu DKK.

Melontamatkoja Grönlantiin

- Roope Roine järjestää 8 päivän matkoja, hinta ilman lentoja noin 1900 e, moln.fi.
- Norjalainen matkailuyritys Hvitserk & Eventyrreiser, hvitserk.no.

Lisää tietoa Itä-Grönlannin matkailusta eastgreenland.com.

lämpimän makuupussin, raikkaan ilman sekä hiljaisuuden ansiosta. Öisin lämpötila putoaa alle kymmenen lämpöasteen; päivällä lämpöä on yli 15 astetta.

Iltaisin ruokailun jälkeen kävelemme rantakallioille valokuvaamaan maisemia tai vain istumaan ja ihmettelemään. Vuorten takaa nousee merisumu, joka kietoo edessä olevat valtavat jäävuoret sisäänsä. Vasemmalla puolellani oleva aurinko värjää laskeutuvaa taivaanrannan oranssiksi, ja oikealla vuorten takaa nouseva kuu muodostaa keltaisen kajan meren pintaan.

Joinakin iltoina naali-veijari jolkottaa leirimme ruoan toivossa. Se työntää kuonoaan sinne tänne nuuhkien ja hajuja etsien. Karvat turri antaa ihmisen tulla noin kymmenen metrin päähän itsestään, ennen kuin se väistyy taaksepäin.

Värit leikkivät vuorilla

Olemme lähes koko viikon erämaassa näkemättä muita ihmisiä. Melontaretkemme kolmantena päivänä vierailimme alueen ainoassa kylässä, 150 asukkaan Tiniteqilaqissa, joka sijaitsee Sermilik-vuonon rannalla. Kylänraitilta avautuu huikea näkymä vuonon jäävuorten valtakuntaan. Kylässä pääsemme suihkuun ja vaatteita pesemään.

Paikalliset asukkaat ovat ystävällisiä mut-

ta eivät halua tulla kuvatuiksi. Venerannassa saa pienen aavistuksen Grönlannin sosiaalisista ongelmista, kun kyläläiset kantavat sieltä kaljakasseja koteihinsa. Talot ovat ränstestyneitä, ja niiden vierillä makaa muutama likaisen ja väsähtäneen oloinen grönlanninkoira.

Samana iltana leiripaikassamme näemme kokonaisen sateenkaaren vuorten yllä. Vastapäisessä ilmansuunnassa aurinko värjää laskeutuessaan vuonossa kelluvat jääpalikat ensin pinkeiksi ja sitten lilan värisiksi. Satumaista.

Kylän elämä ei kulje kellon mukaan, vaan se soljuu eteenpäin vuoroveden, tuulen, näkyvyyden ja jääolosuhteiden ehdoilla. Niiden perusteella määräytyy, milloin tehdään töitä ja milloin levätään.

Luonnon mukaan määräytyy myös meidän melojien työpäivä. Kelloa ei tällä lomalla tarvita, ennen kuin taival päättyy Tasilaqin kaupunkiin, missä yövyimme hotellissa. Seuraavana päivänä ainoa järkevä keino päästä takaisin Kulusukin kylän lentokentälle on helikopterikuljetus. Vartin mittainen lento kruunaa reissun. Kajakkiretkellä saimme katsella jäävuoria sammakkoperspektiivistä, mutta nyt pääsemme ihaillemaan niitä ylhäältä kuin linnut ikään. Siniset huiput jäävät viimeiseksi mieleeni, kun jätän Grönlannin. ❖